

De geschiedenis van de waterpomp op de Markt

Een veel voorkomende ziekte in de 19e eeuw was cholera. Toen men ontdekte dat de oorzaak daarvan te vinden was in besmetting van het drinkwater begon met in de grote steden vanaf 1850 met de aanleg van de gemeentewaterleiding. Het platteland stelde die beslissing nog even uit. Men leefde er toch gezonder dan in de steden? De realiteit was anders. Men schepte het water uit regenbakken en putten. Omdat het regenwater via niet al te schone daken en goten daarin terecht kwam was hygiëne ver te zoeken, net als in droge jaren het water zelf.

Als een soort tussenoplossing liet het gemeentebestuur van Schagen in de tweede helft van de 19^e eeuw meerdere stadspompen plaatsen. Met name op de Gedempte Gracht en de Marktplaats. Alleen de bevoorrechte centrumbewoners konden nu voor hun dagelijkse waterbehoefte naar de pomp lopen. De stadspompen werden gebruikt tot ver in de 20^e eeuw. Toen ons onvolprezen waterleidingnet in 1923 werd aangelegd werden de stadspompen overbodig en verdwenen uit het stadsbeeld.

In 1981 liet de Junior Kamer Schagen een replica van de oude stadspomp, zoals die eens op het Marktplaatsplein stond, maken. Bij het eerste lustrum van de Junior Kamer Schagen op 4 september 1982 werd deze aangeboden aan de bevolking.

Daartoe was vlakbij de kerk, tussen de veehekken, een betonnen fundering gemaakt waarop de pomp geplaatst werd. Water werd aangevoerd vanuit een onderliggende put.

Aan het eind van de 20^e eeuw verhuisde de pomp naar een plek voor Restaurant "De

Posthoorn". De watervoorziening werd afgesloten. Terecht! Er kwam immers geen drinkwater uit. Die, overigens fraaie, plek bleek minder gelukkig omdat de pomp tijdens de marktdagen in de weg stond en daarom elders opgeslagen moest worden. Een zware klus, want voor het verplaatsen van zo'n gietijzeren geval moest steeds een kraan komen. Het "elders plaatsen" werd een blijvende zaak. Opeens bleek de pomp spoorloos.

Totdat Meesterlijk Schagen ontdekte dat hij stond te verkommeren op de gemeentewerf. Reden genoeg voor een nieuw initiatief. In overleg met de gemeente, werd een nieuwe blijvende locatie voor de pomp gevonden op de hoek van de Gracht en de Markt bij Café Restaurant "De Koeienhemel". De pomp is opnieuw in de verf gezet en nu op een natuurstenen voeting geplaatst.